

Gode komite, takk for invitasjonen.

Først; Når det gjelder inntektsmulighetene vil KLF si at det er viktig. Først og fremst for den norske befolkning - at inntektsmulighetene i landbruket frister bønder til å fortsette og ungdom til å velge næringen.

Det er ikke bare snakk om inntektsnivå og muligheter i morgen eller om 2 år. I landbruket må et 20 års perspektiv betraktes som kort. Langsiktige, robuste løsninger for inntektsnivå- og utvikling, er avgjørende. Uten dette kan det bli vanskelig å trygge matsikkerheten for framtidige generasjoner på norske ressurser.

Så til det andre; Målet om 50 prosent selvforsyningsgrad er bra og KLF støtter det!

I meldingen skisserer regjeringen flere tiltak og prosesser for at målet skal nås. Noen av tiltakene kan kanskje kalles «ordinær drift»; som å tilpasse produksjonen etter etterspørselen og Finanskomiteens årlige beslutning om krone- eller prosenttoll.

Premisset i meldingen om at myndighetenes egne råd skal følges – også kostholdsrådene – er forståelig. Men slik de nye rådene ser ut til å bli, blir det bratt for landbruket! Når mange forskere setter store spørsmålsteget ved kunnskapsgrunnlaget for anbefalingen om maks 350 g kjøtt i uka, bør det bli vurdert på nytt. Er helseforskjellen mellom dagens og antatt nytt kostråd marginal, bør ikke Norges framtidige matsikkerhet bestemmes som «en sideeffekt» av kostrådene.

KLF vil kommentere fire punkt i meldingen:

- 1. Ny teknologi** - Det er viktig at nyvinninger tilpasses og kan tas i bruk i norsk jordbruk. Men en teknologirevolusjon bør også skje i slakteri- og foredlingsindustrien. Tilpasset teknologi kan dempe effekten, skala- og kostnadsulempene. Og stor avhengighet av importert arbeidskraft er ikke en langsiktig ønsket løsning. Et Teknologiforum bør derfor omfatte også foredlingsleddet. Prat er ikke nok – penger må følge med.
- 2. Vegkart** - Å synliggjøre koblingen mellom matindustri og landbruk tydeligere, er et riktig grep. KLF har over lang tid etterlyst nye mer fokus og politikk for foredlingsleddet i verdikjeden for norsk mat. Forbrukere etterspør verken umalt korn eller levende sau. De vil ha «pizza-mel uten gluten» og fenalår! For forsyningsgraden er industrien viktigere enn jordbruket. For forsyningsgraden er det motsatt. Vi trenger derfor en tydeligere og mer *sammenhengende politikk* for den samfunnskritiske verdikjeden for norsk mat.
- 3. Vurdere tiltak for å bedre markedsreguleringen** - Ja, dette er viktig. Men det må *ikke bety* at en skal gjøres mer av det samme, bare kraftigere. Mer makt til konsern som er hybrider av dominerende, kommersielle markedsaktører og markedsregulator er ikke veien å gå. Det er markedsbalansen som er viktig å oppnå. Den kan oppnås effektivt, billigst, bærekraftig om best om det tilrettelegges for en egnet kommunikasjon til dette formålet i bransjen. Det må knuses noen egg for å lage god omelett!
- 4. Desentralisert næringsmiddelindustri og råvarer fra hele landet** - Struktureringene i matindustrien de siste tiårene, gjør at KLF i dag har medlemsbedrifter i omtrent dobbelt så mange kommuner som Tine og Nortura til sammen. Mange av de private, ikke-kooperative foredlingsbedriftene er hjørnesteinsbedrifter i sine kommuner. Med landbruk over hele landet som mål, er disse bedriftene viktige «kompetansesentrene» som må engasjeres, involveres og motiveres til vekst og utvikling – også for å opprettholde interessen for landbruket i regionen.